

Trelleborgs kommun

Kommunstyrelsen

Klicka eller tryck här för att ange text.

Remissvar från Trelleborgs kommun av betänkandet Kommunutredningen Starkare kommuner med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8)

Sammanfattning

Utmaningarna ökar för det stora flertalet av Sveriges kommuner samtidigt som skillnaderna mellan olika typer av kommuner blir större. Ekonomi och kompetensförsörjning blir alltmer problematiska frågor att hantera de kommande åren, men det handlar också om förmågan att upprätthålla kvaliteten på verksamheten, klara investeringsbehoven, ta tillvara potentialen hos utlandsfödda samt hantera och förebygga klimatförändringar.

Med dessa utmaningar som bakgrund beslutade regeringen den 9 februari 2017 att tillkalla en kommitté, kallad Kommunutredningen. Kommunutredningen hade i uppdrag att

- a. utarbeta en strategi för att stärka kommunernas kapacitet att fullgöra sina uppgifter och hantera sina utmaningar
- b. utreda förutsättningarna för att ge kommunerna generella möjligheter till avtalssamverkan.

Regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Föreligger förslag till yttrande från Trelleborgs kommun.

Trelleborgs kommun är positiv till förslaget och delar slutsatserna i sin helhet, i synnerhet eftersom det inte är obligatoriskt men skapar förutsättningar för frivillig samverkan och sammanslagningar av kommunal verksamhet. Detta stimulerar till möjligheter snarare än permanenta inlåsnings.

Klicka eller tryck här för att ange text.

Yttrande

Trelleborgs kommun är positiv till förslaget och delar slutsatserna i sin helhet. Nedan följer ytterligare kommentarer och förslag på betänkandet.

En Strategi för stärkt kapacitet i kommunerna

Det kommunala självstyret är viktigt och många uppgifter riktade till

kommuninvånarna utförs bäst av kommunerna, eftersom de lokala förutsättningarna ser olika ut, och det ofta är kommunerna som har den lokala kunskapen och incitament att lyckas med uppdraget. Det finns dock delar av kommuners verksamhet som skulle kunna göras mer effektivt genom olika former av samverkan. Vilken form av samverkan som är lämplig skiljer sig beroende på vilka verksamheter som är involverade och syftet för samverkan. Utredningen skulle av den anledningen kunna ta fram ett kunskapsunderlag kring vilka verksamheter som effektivt bedrivs i samverkan och hur det organiseras optimalt. Trelleborgs kommun, Socialnämnden, har till exempel erfarenheter av nära samverkan med kranskommunerna Vellinge och Svedala i syfte att dels dela med sig och effektivisera arbetsprocesser inom exempelvis individ- och familjeomsorg, vård- och omsorg samt inom LSS. Diskussioner kring samverkan med den regionala sjukvården, juridiska frågor och diverse upphandlingar förs också, i syfte att utveckla och finna effektiva lösningar, samt undersöka möjligheten att göra gemensam sak där det är möjligt i till exempel upphandlingar. Utbytet har visast sig vara mycket fruktbart inom relevanta områden, men ej andra; beroende på kommunernas olika förutsättningar beträffande åldersstruktur, kommunstorlek, geografiskt läge och politisk inriktning.

Strukturella åtgärder

Stöd och incitament

Förslaget att införa stödande åtgärder och incitament för strategisk samverkan och frivilliga sammanläggningar av kommuner är positivt. Att bedriva strategisk samverkan mellan kommuner kräver initialt mycket resurser. Riktade stadsbidrag ses som ett mycket positivt incitament som bidrar till önskad förändring, och bör fungera bättre än det stimulansbidragssystem som tillämpas idag.

Försöksverksamhet

Trelleborgs kommun är positiv till förslaget om frikommuner/försöksverksamhet med möjligheten att anpassa sig efter lokala förutsättningar med minskad statlig styrning. Det krävs dock noggrann juridisk granskning för att säkerställa rättssäkerhet och likhetsprincipen för medborgaren i dessa situationer.

Kommunernas kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsfrågan är en betydelsefull och komplex uppgift som spänner över många politikområden, bland annat arbetsmarknads-, utbildnings- och integrationspolitik. Det är av hög vikt att alla initiativ och pågående förändringar hänger ihop. Förslaget att höja sysselsättningen och arbetskraftsdeltagandet bland framför allt utrikesfödda är ett sådant område, där det för nuvarande sker mycket – allt från lagförslaget om språkpakt till reformering av arbetsförmedlingen. Komvux och yrkeshögskola har en betydelsefull roll i sammanhanget, och måste finansieras av staten för att kommunerna ska ha möjlighet att prioritera. Utbildningssystemet kommer att behöva reformeras i grunden för att möjliggöra en annan typ av lärande på en arbetsmarknad som är i ständig förändring.

Beträffande yrkeskrav inom äldreomsorgen bör arbetet på regeringsnivå fortsätta; att utarbeta direktiv för hur äldreomsorgens personal bör vara beskaffad för att kunna fullfölja sitt uppdrag, när mer hälso- och sjukvård förflyttas från regionerna till kommunerna. Kompetenskraven bör öka, eller åtminstone fastställas, inom

kommunal äldreomsorg, socialpsykiatri och LSS för att säkerställa en tillfredställande hälso- och sjukvård.

Kommunernas digitaliseringsarbete

Förslaget kring bättre förutsättningar för en effektiv digitalisering är av godo, och bör bland annat fokusera på förändringar i lagstiftningen som i många fall släpar efter idag. Det råder delade meningar kring i vilken utsträckning automatiserat beslutsfattande kan användas utifrån reglering i kommunallagen. Här behöver förtydligande göras så att inte enskilda kommuner, som arbetar för en mer effektiv administration genom automatisering, ska behöva arbeta utifrån oklara och till viss del osynkroniserade regelverk.

Staten bör även se över möjligheten att skapa grundförutsättningar och incitament för en sammanhållen digitaliseringsstrategi så att lagar kring samverkan och utbyte av information blir enhetlig nationellt, vilket gör att digitaliseringsarbetet får en gemensam struktur.